

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/176/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514202191
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8514202191.2

Rozhodnutie

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou, v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: v 1.rade E. G., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX V. XXX, občianka SR, v 2. rade M. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX C., občianka SR, v 3. rade I. J., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX C., občan SR v konaní o zaplatenie 2 687,15 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná v 1. rade, žalovaná v 2. rade a žalovaný v 3. rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 658,74 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 22.3.2014 do zaplatenia a n a h r a d i ť mu trovy konania vo výške 37,77 eur v pravidelných mesačných splátkach po 60 eur splatných vždy do 20-tého dňa toho, ktorého mesiaca počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca návrhom doručeným súdu dňa 14.4.2014 žiadal aby, súd zaviazal žalovaných zaplatiť mu istinu 2 687,15 eur s 8,19 % ročným úrokom za úver zo sumy 2 191,94 eur od 15.3.2014 do zaplatenia s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2 687,15 eur od 15.2.2014 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania titulom porušenia podmienok Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 14.8.2007.

Súd uznesením poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach a žalovaných vyzval aby sa k návrhu písomne vyjadrili.

Žalovaná v 1. rade v písomnom vyjadrení uviedla, že uplatnený návrh neuznáva, je nezamestnaná, nemá žiaden príjem, nemá prostriedky na úhradu nárokovanej sumy. Pričom poukázala na skutočnosť, že ona v úverovom vzťahu nevystupovala ani ako dlžník, ani ako ručiteľ.

Pojednávania vytýčeného na deň 10.2.2015 sa nezúčastnil žalobca, ktorý svoju neúčasť písomne ospravedlnil, nežiadal pojednávanie odročiť, preto súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v jeho neprítomnosti.

Žalovaná v 1. rade E. G., na pojednávaní potvrdila, že v rámci dedičského konania nadobudla aktíva ale aj pasíva po neb. matke C. C.. Z pohľadávok, ktoré nadobudla, doposiaľ nič neuhradila, neuplatňovala si ich žiadna spoločnosť okrem žalobcu. Zdôraznila, že rodinný dom, ktorý nadobudla v rámci dedičského konania neužíva, užíva ho vnuk poručiťky, ona len figuruje na liste vlastníctva. Súčasne poukázala na svoju zlú finančnú situáciu.

Žalovaná v 2. rade M. J., potvrdila, že ako ručiteľka uzatvorila so žalobcom úverovú zmluvu, v ktorej ako dlžníci vystupovali rodičia žalovanej v 1. rade. Pokiaľ rodičia žalovanej v 1. rade žili úver splácali, keď zomreli úver sa prestal splácať.

Žalovaná v 2. rade poukázala na svoju finančnú situáciu ako aj situáciu svojho manžela - žalovaného v 3. rade, uviedla, že obaja sú starobní dôchodcovia ona poberá dôchodok vo výške 340 eur, žalovaný v 3. rade vo výške 346 eur, nevlastnia žiaden majetok, navyše manžel má vážne zdravotné problémy.

Žalovaný v 3. rade I. J., potvrdil uzatvorenie zmluvy so žalobcom.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaných, oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov a to: Zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 9.8.2007, odstúpením od zmluvy zo dňa 11.3.2014, oznámením o odstúpení od zmluvy zo dňa 11.3.2014, doručenkou z 14.3.2014, výpisom s OR žalobcu, Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie, výpisom z účtu odstúpeného medziúveru, Osvedčením o dedičstve tunajšieho súdu sp. zn. 6D/49/2012, 1D/88/2013, výpisom z účtu konta medziúveru na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

Dňa 9.8.2007 žalobca v postavení veriteľa C. C. a S. C. v postavení dlžníkov a žalovaní v 2. a 3. rade ako ručiteľia uzatvorili zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol dlžníkom (právnym predchodcom žalovanej v 1. rade) mimoriadny medziúver vo výške 100 000,- Sk (3 319,39 eur), pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol mimoriadny medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj „Všeobecných podmienok pre zmluvy o stavenom sporení sa mimoriadny medziúver zmenil na stavebný úver vo výške cca 60 000,- Sk. Právni predchodcovia žalovanej v 1. rade sa zaviazali splácať mimoriadny medziúver do nasporenia 40 % cieľovej sumy mesačne minimálne vo výške 500,- Sk (16,60 eur), do pridelenia cieľovej sumy vo výške 683,- Sk (22,67 eur) mesačne, stavebný úver vo výške 29,04 mesačne.

Žalovaní v 2. a 3. rade prevzali ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokoja právní predchodcovia žalovanej v 1. rade.

Na základe tejto zmluvy žalobca vyplatil dňa 7.9.2007 právnym predchodcom žalovanej v 1. rade medziúver vo výške 2 655,51 eur a dňa 13.3.2009 vo výške 531 eur (spolu 3 186,51 eur).

Právni predchodcovia žalovanej v 1. rade úver riadne splácali do augusta 2011, v auguste 2011 je žalobcom prvý krát účtovaný poplatok za upomienku, posledná splátka úveru bola zaplatená v máji 2013.

Dňa X.X.XXXX zomrel S. C., podľa Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 6D/49/2012 jeho univerzálnou dedičkou bola manželka C. C..

Dňa XX.X.XXXX zomrela C. C., podľa Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 1D/88/2013 jej univerzálnou dedičkou bola dcéra - žalovaná v 1. rade E. G.. Z Osvedčenia o dedičstve vyplýva, že žalovaná v 1. rade nadobudla aktíva v hodnote 15 000 eur a pasíva v celkovej hodnote 13 776,65 eur. Medzi pasívami je aj pohľadávka žalobcu vyplývajúca zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX a XXXXXXXX X XX s výškou pohľadávky k 25.5.2013 v sume 3 527,16 eur + 8,19 %-ný úrok od 26.5.2013 do zaplatenia.

Keďže úver nebol splácaný v dohodnutých splátkach žalobca listom zo dňa 11.3.2014, ktorý bol doručený žalovanej v 1. rade dňa 14.3.2014, od zmluvy odstúpil a vyzval žalovanú v 1. rade k úhrade dlžnej sumy, ktorá k 11.3.2014 predstavuje 2 685,65 eur. Túto skutočnosť, žalobca dal na vedomie aj žalovaným v 2. a 3. rade listom zo dňa 11.3.2013.

Z výpisu z účtu odstúpeného medziúveru (čl. 50 až 51 spisu) súd zistil, že právnym predchodcom žalovanej v 1. rade bola vyplatená suma v celkovej výške 3 186,51 eur (dňa 7.9.2007 suma 2 655,51 eur a dňa 13.3.2009 suma 531 eur).

Na tomto úvere bola uhradená sumu 1 527,77 eur

Žalobca si účtoval poplatok za spracovanie úveru v sume 116,18 eur, za zmenku 16,60 eur, poplatky za vedenie účtu spolu 37,79 eur (12,95 eur, 14,94 eur, 14,90 eur, 16 eur, 25 eur, 25 eur a 29 eur), poplatky za upomienku spolu 65 eur (5 x 3,- eura, 1 x 20 eur, 1 x 30 eur). Celkovo na rôznych poplatkoch žalobca účtoval sumu 170,57 eur.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa ustanovenia § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len Obch.zák.) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Vychádzajúc z európskej legislatívy vzhľadom na skutočnosť, že predmetná zmluva bola uzatvorená medzi žalobcom ako dodávateľom v rámci jeho podnikateľskej činnosti a právnymi predchodcami žalovanej v 1. rade ako spotrebiteľmi, ktorí nekonali v rámci svojej podnikateľskej činnosti a nemali možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy súd má za to, že na tento záväzkovo právny vzťah je nutné aplikovať ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv a to aj vzhľadom na skutočnosť, že i úverová zmluva je absolútnym obchodno - záväzkovým právnym vzťahom. Súd opakovane poukazuje na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, ako aj na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok.

Podľa § 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy t.j. k 9.8.2007 na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti,
- b) predávajúcim 1. podnikateľ, 1) ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby,

Podľa § 3 ods. 3 citovaného zákona každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy k 9.8.2007 (ďalej len Obč. zák.), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy, upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 53 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 2 Obč. zák. ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Podľa § 53 ods. 3 Obč. zák. za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve.
j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

Podľa § 53 ods. 4 Obč. zák. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Obč. zák. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Obč. zák. v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Už uvedené potom následne vedie k tomu, že normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy) sú v takomto prípade použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej tu z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisoch vydaných na jeho základe, čo v praxi znamená, že Obchodný zákonník sa môže uplatniť len tam, kde nenarazí na obmedzenia v Občianskom zákonníku a vo vykonávacích predpisoch k nemu.

V tejto súvislosti súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove (porovnaj rozsudky vo veciach sp. zn. 6Co/81/2012, 6Co/113/2010, 6Co/218/2012 či 6Co/2/2013, 21Co/225/2013 či 7Co/12/2014) v ktorých použil na účely posúdenia dôsledkov odstúpenia od zmluvy v úverovom právnom vzťahu právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku aj keď úverový vzťah patrí k absolútnym obchodom.

Podľa § 48 ods. 1 Obč. zák. od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Obč. zák. odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Obč. zák. ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 451 ods. 2 Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa čl. VII. bod 1 Zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splnenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIV. Všeobecných podmienok.

Podľa čl. VII. bod 5 Zmluvy odstúpením od tejto zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splniť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva. Odstúpením od tejto zmluvy nezanikajú ani zabezpečovacie zmluvy uzatvorené medzi veriteľom a dlžníkom, resp. treťou osobou.

Podľa čl. VII. bod 6 Zmluvy odstúpením od tejto zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

Podľa čl. VII. bod 8 Zmluvy po odstúpení od tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3 % p.a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu a pri medziúvere 5 % p.a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

Podľa čl. XIX. bod 3. písm. c/ v spojení s bodom 2 písm. a/ Všeobecných podmienok stavebná sporiteľná je oprávnená vypovedať zmluvu alebo od nej odstúpiť ak je stavebný sporiteľ v omeškani s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace v zmysle § 506 Obchodného zákonníka.

Podľa § 470 ods. 1 Obč. zák. dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťela a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou.

Podľa § 303 Obch. zák. kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiťelom.

Podľa § 306 ods. 1 Obch. zák. veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiťela len v prípade, že dlžník nesplnil svoj záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu.

Podľa § 308 Obch. zák. ručiťel, ktorý splní záväzok, za ktorý ručí, nadobúda voči dlžníkovi práva veriteľa a je oprávnený požadovať všetky doklady a pomôcky, ktoré má veriteľ a ktoré sú potrebné na uplatnenie nároku voči dlžníkovi.

Podľa § 160 ods. 1 druhá veta O.s.p. súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Právne posúdenie vecí:

Vzhľadom na zistený skutkový stav a citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že žalobca a právni predchodcovia žalovanej v 1. rade uzatvorili zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere žalobca v postavení veriteľa, právni predchodcovia žalovanej v 1. rade v postavení dlžníkov a žalovaní v 2. a 3. rade v postavení

.ručiťelov, na základe čoho žalobca poskytol právnym predchodcom žalovanej v 1. mimoriadny medziúver, ktorý však nebol právnymi predchodcami žalovanej v 1. rade splácaný v dohodnutých splátkach a dohodnutej výške.

Predmetný záväzok v rámci dedičského konania nadobudla žalovaná v 1. rade, ktorá však v splácaní úveru podľa podmienok dohodnutých jej právnymi predchodcami nepokračovala.

Preto žalobca v súlade s dohodnutými zmluvnými podmienkami od zmluvy odstúpil a vyzval žalovanú v 1. rade k úhrade dlžnej sumy, túto skutočnosť zároveň oznámil žalovaným v 2. a 3. rade.

Všeobecne platí, že zmluva sa odstúpením od nej v celosti od začiatku nezrušuje za podmienky, že sa na tom účastníci dohodli. Takáto dohoda však zároveň musí byť v súlade s právnymi predpismi.

V danom prípade sa účastníci dohodli v čl. VII., že odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, nezaniká však záväzok dlžníka, prípadne ručiťela splniť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky, dokonca po odstúpení od zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3 % ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku a pri medziúvere 5 % ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu.

Tieto zmluvné dojednania súd považuje za neprijateľné podmienky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 53 ods. 4 Obč. zák. a tým, aj za neplatné pre ich rozpor so zákonom, konkrétne s ustanovením § 53 ods. 1 Obč. zák., pretože tieto zmluvné podmienky spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachováva právo žalobcu (dodávateľa, veriteľa) na všetky poplatky, zhoršuje postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzuje nad rámec povinnosti vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku

odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia do zmluvy podľa uvedených zmluvných podmienok dohodnutých medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Zároveň uvedené všeobecné podmienky vrátane uvedenej neprijateľnej podmienky boli koncipované v rámci štandardnej - formulárovej alebo typovej zmluvy a neboli individuálne dojednané. Žalobca, ktorý zmluvu vrátane všeobecných podmienok sformuloval, síce v súlade so zákonom, no sám a dobrovoľne využil ustanovenie zmluvy o odstúpení, pričom existujú aj iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (napr. výpoveď).

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľ vrátane platenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy Občianskeho zákonníka.

Klauzula čl. VII zmluvy o odstúpení nie je ničím iným, ako poistením zachovania všetkých práva veriteľa vrátane úrokov a poplatkov len s ďalším zvýhodnením, a to o úroky aj za úverové obdobie, ktoré ešte nenastalo, veriteľ má zachované všetky svoje práva, kým spotrebiteľ žiadne.

Spotrebiteľovi v dôsledku odstúpenia zanikajú všetky práva a vzniká len povinnosť jednorazového plnenia vrátane úrokov a poplatkov, ktoré celé príslušenstvo si veriteľ zúčtuje netransparentným spôsobom do jednej istiny a ďalej úročí navýšenou sadzbou. Poplatky si sporiteľňa započítala z plnení už na začiatku právneho vzťahu, už pri prvej splátke. Formulované znenie zachovávanie úrokov a dokonca ich navyšovanie po odstúpení od zmluvy odporuje kogentnému stanovaniu § 517 ods. 2 Obč. zák. v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré predpokladá presnú výšku úrokov z omeškania.

V článku VII. zmluvy nie je konkretizované čo sa má považovať za poplatky a v tejto časti možno považovať zmluvu za neurčitú a tým aj za neplatnú v zmysle § 37 ods. 1 Obč. zák. Podľa tohto ustanovenia právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na definíciu neprijateľnej zmluvnej podmienky judikovanú Krajským súdom v Prešove vo veci 18Co/109/2011, ktorý okrem iného za neprijateľnú považuje aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľ, tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch.

Keďže čl. VII. Zmluvy (body 5.,6.,8.9. a 10) obsahuje neprijateľné podmienky, ktoré sú zo zákona neplatné, v tejto časti súd konštatuje neplatnosť uvedenej úverovej zmluvy.

Žalovaní v 2. a 3. rade poskytli ručenie. V tejto súvislosti súd zastáva názor, že vzťahy ohľadne zabezpečenia splnenia dlhu majú k hlavnému záväzku subsidiárnu povahu a sú od hlavného záväzku závislé. So zánikom dlhu zaniká aj jeho zabezpečenie. Vzťah subsidiarity (podpory) zároveň determinuje aj povahu zabezpečovacích inštitútov ako inštitútov, ktoré len dopĺňajú hlavný záväzok a nijako nemenia jeho podstatu. Bolo by aj nelogické vzhľadom na podpornú povahu zabezpečenia, aby zabezpečovacie prostriedky mali iný režim regulácie ako hlavný záväzok a platí to aj vo vzťahu k normám spotrebiteľského práva. Na viacerých miestach zákon explicitne priznáva osobám zabezpečujúcim splnenie dlhu rovnakú mieru ochrany ako priamemu dlžníkovi. Z uvedených dôvodov súd nevidí dôvod na vylúčenie osôb, ktoré sú subjektmi vzťahov vzniknutých zo zabezpečenia splnenia hlavného záväzku z pôsobnosti noriem spotrebiteľského práva.

Na základe uvedeného súd má za to, že odstúpením od zmluvy zo strany žalobcu bola zmluva zrušená od začiatku, a preto sú žalovaní povinní vydať bezdôvodné obohatenie, t.j. uhradiť to, čo na základe zmluvy dostali, keďže odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušila.

Pokiaľ ide o námietku žalovanej v 1. rade, že síce bola univerzálnou dedičkou po neb. matke C. C., avšak nič nezdedila, figuruje len na liste vlastníctva a preto nie je ochotná žalobcom uplatnenú pohľadávku zaplatiť súd uvádza, že táto je právne irelevantná a odporuje zneniu Osvedčenia o dedičstve čl. 19 -20 spisu.

V zmysle citovaného § 470 Obč. zák. dedič (v danom prípade len žalovaná v 1. rade) zodpovedá za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou. Z Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 1D/88/2013 zo dňa 22.7.2013 jednoznačne vyplýva, že došlo k dohode dedičov prichádzajúcich do úvahy po neb. C. C., na základe ktorej aktíva aj pasíva nadobudla žalovaná v 1. rade s povinnosťou uhradiť pohľadávky nahlásené do dedičstva. Medzi pohľadávkami nahlásenými do dedičstva bola aj pohľadávka žalobcu, ktorá je predmetom tohto súdneho sporu. Pričom hodnota aktív prevyšovala hodnotu pasív (vrátane uplatnenej pohľadávky) o 2 396,46 eur, samotná žalovaná v 1. rade pred súdom uviedla, že doposiaľ žiadnu pohľadávku nahlásenú do dedičstva nezaplatila.

Vzhľadom na uvedené v zmysle Osvedčenia o dedičstve je povinná splniť pohľadávku žalobcu.

Ďalej súd poukazuje na samotný vzťah ručenia, ktorý je konštruovaný ako vzťah akcesorický. Vzniká na základe vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom, a to ako jeho zabezpečovací mechanizmus. Jeho funkciou je jednak deklarovať fakticitu a reálnu podobu zabezpečovaného záväzku a jednak kreovať náhradný zdroj, z ktorého potenciálne môžu byť uspokojené nároky veriteľa (hoci len v suplovanej forme). Jeho typickým znakom je subsidiarita, ktorá sa prejavuje v tom, že veriteľ sa musí najprv domáhať splnenia záväzku od dlžníka. Povinnosť ručiteľa splniť záväzok namiesto dlžníka sa aktivizuje až v druhom slede. Tu súd poukazuje na judikát NS SR R 44/99 v zmysle ktorého doručením žaloby, ktorou sa veriteľ domáha splnenia záväzku od dlžníka aj ručiteľa, dlžníkovi, je splnením podmienky písomnej výzvy v zmysle § 306 ods. 1 Obch. zák.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd zaviazal žalovaných v 1. až 3. rade (po zohľadnení skutočne poskytnutého úveru 3 186,51,- eur a splatenej časti 1 527,77 eur) k úhrade istiny v sume 1 658,74 eur. V prevyšujúcej časti istiny žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Žalobca si okrem istiny uplatnil aj úrok z úveru v sadzbe 8,19 % ročne zo sumy 2 191,94 eur od 15.3.2014 do zaplatenia.

Tak ako bolo vyššie konštatované, keďže odstúpením od zmluvy zmluva bola od začiatku zrušená, žalobca nemá nárok na dohodnutý úrok z úveru v sadzbe 8,19 % ročne od 15.3.2014, t.j. od nasledujúceho dňa po doručení odstúpenia od zmluvy žalovanej v 1. rade, keďže týmto dňom zmluva zanikla, preto aj v tejto časti súd návrh žalobcu zamietol.

Žalobca si ďalej uplatnil úrok z omeškania v sadzbe 5 % ročne zo sumy 2 687,15 eur od 15.3.2014 do zaplatenia.

Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanoví vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 563 Obč. zák. ak čas čias plnenia ne je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Žalobca vyzval žalovaných k úhrade dlhu listom zo dňa 11.3.2014 v ktorom stanovil na zaplatenie lehotu 7 dní od doručenia tohto listu. Uvedených list bol všetkým žalovaným doručený dňa 14.3.2014. Na základe uvedeného potom možno konštatovať, že žalovaní sa dostali do omeškania dňa uplynutím 7 dňa od doručenia výzvy, t.j. 22.3.2014.

Vzhľadom na uvedené súd priznal žalobcovi 5 % ročný úrok z omeškania z priznanie istiny t.j. sumy 1 658,74 eur od 22.3.2014 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Žalovaní pri svojom výsluchu dňa 10.2.2015 síce nepožiadali o možnosť splácania dlhu splátkami, avšak poukázali na svoju zlú finančnú situáciu.

Žalovaná v 1. rade je nezamestnaná, evidovaná úradom práce, nepoberá žiadne dávky, jej manžel pracuje len brigádnicke s príjmom od 200 do 300 eur mesačne. Je nemajetná, nemá vyživovaciu povinnosť.

Žalovaní v 2. a 3. rade sú manželia, obaja sú starobní dôchodcovia s dôchodkom vo výške 340 eur a 346 eur, obaja majú zdravotné problémy.

Vzhľadom na osobné, majetkové a zárobné pomery žalovaných súd dospel k záveru, že nie je možné od žalovaných požadovať splnenie dlhu v patričnej lehote 3 dní (§160 ods. 1 prvá veta O.s.p.) pretože splnenie dlhu v tejto lehote vzhľadom na ich finančné možnosti a schopnosti nie je možné. Uhradou tohto dlhu naraz by došlo k ohrozeniu nielen uspokojovania základných potrieb žalovaných. Preto súd v súlade s § 160 ods. 1 veda druhá povolil žalovaným splácať dlh v mesačných splátkach a vzhľadom na priznanú výšku tieto splátky stanovil na sumu 60 eur mesačne. Táto výhoda žalovaných uhradiť dlh v splátkach počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku je obmedzená tým, že pokiaľ žalovaní nebudú plniť dlh riadne a čas, teda raz za mesiac neuhradia na účet žalobcu mesačnú splátku 60 eur, budú povinní uhradiť v nasledujúcom období celý dlh naraz, ktorá okolnosť je obmedzením u žalovaných v prípade ich platobnej nedisciplinovanosti.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v zmysle ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Pri žalovanej istine 2 687,15 eur bol žalobca úspešný v časti 1 658,74 eur, čo je 61,73 % úspešnosť, žalovaní boli úspešný v časti 1 028,41 eur, čo je 38,27 % úspešnosť.

Z uvedeného vyplýva, že úspech žalobcu prevyšoval úspech žalovaných o 23,46 % a teda v takomto rozsahu má žalobca právo na náhradu trov konania.

Trovy konania žalobcu pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za návrh, ktorý zaplatil v sume 161,- eur, pri úspešnosti 23,46 % má žalobca právo od neúspešnejších účastníkov na náhradu trov konania v sume 37,77 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 O.s.p. sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z.

.o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.